

Vår saksbehandler
Ingrid Lien

Referanse
INLI/2011/63-64/040

Behandles av	Utvalgssaksnr	Møtedato
Driftsutvalg	11/8	23.11.2011

Høringsuttalelse om forslag til endringer i opplæringslova - nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen m.m.

Vedlegg

Høringsnotat om forslag til endringer i opplæringslova og privatskolelova - nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen m.m.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Uttalelse fra KS om nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen, innføringstilbud og opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon, datert 31.10.2011.

Saksopplysninger

Kunnskapsdepartementet legger fram forslag til endringer i opplæringslova.

Forslagene omfatter følgende endringer:

- Innføre nasjonale bestemmelser om lærertetthet i grunnskolen
- Innføre lovbestemmelse som klargjør at skoleeier kan organisere særskilte innføringstilbud for nyankomne minoritetsspråklige elever
- Innføre lovbestemmelser om opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon

Kunnskapsdepartementet ber om høringsuttalelse på disse punktene.

Til punkt 2 og 3 vil rådmannen hevde at opplæringslova gir rom for å ivareta innføringstilbud til nyankomne minoritets elever i §8-2 og at personer med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon blir ivaretatt i lovverket i dag.

Oppdal kommune vil derfor i sin høringsuttalelse ha spesiell fokus på forslaget om å innføre nasjonale bestemmelser om lærertetthet i grunnskolen.

Kunnskapsdepartementet forslår å lovfeste en tallfestet nasjonal bestemmelse om lærertetthet for lærerdekning knyttet til den enkelte skole/kommune og ordinær undervisning. Her holdes særskilte undervisningsformer som spesialundervisning og særskilt språkopplæring for språklige minoriteter etc. utenfor. Forslaget innebærer at en nasjonal bestemmelse om lærertetthet innføres først på ungdomstrinnet. Det vil være mulig å gå videre med barnetrinnet etter å ha opparbeidet erfaring med å rekruttere lærere på ungdomstrinnet. En nasjonal bestemmelse om lærertetthet innebærer at på ungdomstrinnet skal den enkelte skole/kommune i ordinær undervisning uansett ikke ha en

gjennomsnittlig gruppestørrelse som overskrider for eksempel 20, 21 eller 22 elever per lærer, beregnet ved å dele antallet elevtimer på antallet lærertimer.

Departementet ber høringsinstansene om synspunkter på hvorvidt kravet til minsteressurs bør være på kommunenivå eller på skolenivå og om synspunkter på hvilken gruppestørrelse som bør fastsettes på de ulike trinnene.

Departementet ber også om synspunkter på rekkefølge for innføring på de ulike trinnene samt muligheten til å rekruttere nok kvalifiserte lærere for å dekke behovet.

Vurdering

Det er svært mange faktorer som kan påvirke læringsutbyttet til elevene. Departementet vil understreke at dette forslaget er ett av flere tiltak som skal bidra til å bedre kvaliteten i skolen. Ved en eventuell innføring av en bestemmelse om lærertetthet, er det viktig å være klar over at økte ressurser ikke automatisk fører til økte faglige elevprestasjoner. Men en nasjonal bestemmelse kan jevne ut de store forskjellene mellom kommunene og mellom skolene og med det legge et ressursgrunnlag for en likeverdig opplæring. Når det er sagt må likeverdet først og fremst sees i sammenheng med elevenes mulighet til å nå læreplanens mål og da er det flere faktorer enn kun lærertetthet som er avgjørende for måloppnåelse.

Endringene i opplæringslova i 2003 med oppheving av klassesdelingstall som ressurstildeling, ga kommunene et økt handlingsrom slik at kommunene og skolene selv kunne styre ressursfordelingen. Stortinget la til grunn den gangen at endringen ikke skulle brukes som innsparringstiltak. Erfaringer viser at kommunene har brukt handlingsrommet som ble gitt til en mer målrettet ressurstildeling til skolene og til å organisere skolene og klassene på en mer hensiktsmessig måte ut fra pedagogiske, sosiale og sikkerhetsmessige hensyn. FOU - rapporten " Lokal handlefrihet under statlig kontroll - konsekvenser av nye bestemmelser om klassesdeling i grunnskolen" (2011) konkluderer med at kommunene har anvendt klassesdelingsreglene i henhold til lovens forutsetninger.

En lovfestet minimumsressurs på skole- eller kommunenivå vil kunne ha forskjellige konsekvenser for ressursfordelingen. En modell der ressursene bindes på skolenivå, vil innebære problemer for kommunen i forhold til å videreføre det kriteriebaserte ressurstildelingssystemet. Rådmannen anser det viktig å gi kommunen reell myndighet og handlingsrom slik at en kan finne kostnadseffektive og gode løsninger tilpasset lokale forhold. Derfor mener rådmannen at den beregningsmodellen som gir størst handlingsrom til å fordele ressurser, må velges. De vil si normering på kommunenivå.

En normering av lærertettheten på de nivåer som er skissert, innebærer en styrket ressurstilgang til grunnskolen. Rådmannen forutsetter at den økte ressurstilgangen tilføres som en økning av kommunens frie inntekter og at styrkingen benyttes på en slik måte at læringsresultatene blir best mulig.

Rådmannen legger til grunn at en nasjonal norm for lærertetthet fullfinansieres av staten.

Det er viktig at erfaringer bygd på kunnskap og resultater ved en eventuell innføringen av en normbasert lærertetthet på ungdomstrinnet gjøres før dette innføres på barnetrinnet.

Rådmannens tilråding

1. En eventuell normering av lærertettheten på ungdomstrinnet bør skje på kommunenivå. Kommunen må gjennom denne beregningsmodellen gis reell myndighet og handlingsrom til å utnytte ressursene best mulig ut fra lokale forhold.

2. Rådmannen forutsetter at den økte ressurstilgangen som følge av normeringen tilføres som en økning i kommunens frie inntekter og at styrkingen benyttes på en slik måte at læringsresultatene blir best mulig.

Saksprotokoll i Driftsutvalg - 23.11.2011

Behandling

Forslag fra Høyre v/Eli Dahle:

1.

Oppdal kommune ønsker en skole som arbeider målrettet for bedre læringsresultat og ønsker handlingsrom til å utnytte ressursene best mulig ut fra lokale forhold. Oppdal kommune går imot forslaget om statlige detaljbestemmelser om lærertetthet.

Dersom forslaget til lovendring innføres, bør en eventuell normering av lærertettheten skje på kommunenivå.

2.

Selv om nyankomne minoritetsspråklige elevenes rettigheter kan leses inn i den allmenne retten til tilpasset undervisning, vil Oppdal kommune støtte forslag til lovendring slik det fremkommer i høringsnotatet. Det er viktig å lovfeste og formalisere innføringstilbudet til nyankomne minoritetsspråklige elever for å sikre denne elevgruppens rettigheter mer eksplisitt og forpliktende overfor skoleeier.

Oppdal kommune slutter seg derfor til forslag om endringer som klargjør at skoleeier velger hvordan særskilte innføringstilbud for nyankomne minoritetsspråklige elever organiseres.

3

Oppdal kommune slutter seg til forslag om å innføre lovbestemmelser om opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) da dette synes å være en tydeliggjøring av denne elevgruppens rettigheter og skoleeiers plikter overfor elevgruppen.

AP v/Trond Mesloe foreslo at pkt. 2 og 3 i forslag fra E. Dahle blir tatt med som pkt. 3 og 4 i rådmannens tilråding.

Vedtak

Det ble stemt over forslag fra E. Dahle som fikk 2 mot 5 stemmer og falt (mindretallet: Høyre v/E. Dahle og SP v/A. Nerhoel). Deretter ble forslag fra T. Mesloe enstemmig vedtatt.

Vedtaket blir som følger:

1. En eventuell normering av lærertettheten på ungdomstrinnet bør skje på kommunenivå. Kommunen må gjennom denne beregningsmodellen gis reell myndighet og handlingsrom til å utnytte ressursene best mulig ut fra lokale forhold.

2. Rådmannen forutsetter at den økte ressurstilgangen som følge av normeringen tilføres som en økning i kommunens frie inntekter og at styrkingen benyttes på en slik måte at læringsresultatene blir best mulig.

3.Selv om nyankomne minoritetsspråklige elevenes rettigheter kan leses inn i den allmenne retten til tilpasset undervisning, vil Oppdal kommune støtte forslag til lovendring slik det fremkommer i høringsnotatet. Det er viktig å lovfeste og formalisere innføringstilbudet til nyankomne minoritetsspråklige elever for å sikre denne elevgruppens rettigheter mer eksplisitt og forpliktende overfor skoleeier.

Oppdal kommune slutter seg derfor til forslag om endringer som klargjør at skoleeier velger hvordan særskilte innføringstilbud for nyankomne minoritetsspråklige elever organiseres.

4.Oppdal kommune slutter seg til forslag om å innføre lovbestemmelser om opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) da dette synes å være en tydeliggjøring av denne elevgruppens rettigheter og skoleeiers plikter overfor elevgruppen.